

Міллер-Неловкіна Н.Й.,

магістранта Педагогічного інституту

Київського університету імені Бориса Грінченка

Науковий керівник: Куземко Л.В.,

канд.педагог.наук, доцент кафедри педагогіки та психології

ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ РОЗВИТКУ ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ ДІТЕЙ У ПРОЦЕСІ ТЕАТРАЛІЗОВАНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Питання навчання і виховання дітей, що проявляють високий рівень інтелекту і творчості, мають важливе суспільне значення. Цю думку підтверджують нормативні документи в галузі дошкільної освіти, зокрема Закон України «Про дошкільну освіту», Базовий компонент дошкільної освіти в Україні та Базова програма «Я у Світі». Проблема розвитку творчих здібностей дітей, особливо в дошкільному віці, може бути вирішена в тому випадку, якщо метою виховного процесу постає не лише результативність, але й протікання творчого процесу, його механізми, етапи, умови оптимізації та інші характеристики.

Істотну роль у розвитку творчих здібностей відіграють специфічні види дитячої діяльності, серед яких є театралізована діяльність. Беручи участь у театралізованих іграх, діти знайомляться з навколишнім через образи, барви, звуки. Великий і різнобічний вплив театралізованих ігор на особистість дитини дає можливість використовувати їх як сильний, але не нав'язливий педагогічний засіб, адже малюк під час гри відчуває себе розкуто, вільно. Цінність дитячої театралізованої діяльності підтверджують дослідження науковців як минулого (Л. Виготський, Н. Ветлугіна, Н Михайленко, С. Русова), так і наші сучасники (Л. Артемова [1], А.Богуш [2], Н.Водолага [3], І. Карабаєва [4] та ін.).

Аналіз практики роботи дошкільних навчальних закладів та результати констатувального експерименту, проведеного з дітьми старшого дошкільного віку НВК «Діамант», засвідчують, що формування творчих здібностей дітей засобами

театралізованої діяльності ще не набуло системного характеру. У результаті вивчення рівнів розвитку творчих здібностей дітей старшого дошкільного віку з'ясовано, що переважна більшість дітей не можуть виконати завдання творчого спрямування (відтворити рухи, міміку, жести). Це свідчить про відсутність системної роботи з боку вихователів, батьків щодо розвитку творчих здібностей дітей. Ефективний розвиток творчих здібностей дошкільників у процесі театралізованої діяльності стане можливим, на нашу думку, якщо будуть створені у дошкільному навчальному закладі належні педагогічні умови, а саме:

1. Компетентність вихователя щодо організації театралізованої діяльності дітей дошкільного віку. Необхідно, щоб вихователь не тільки виразно читав або розповідав, умів дивитися й бачити, слухати й чути, але й був готовий до будь-якого «перевтілення», тобто володів основами акторської майстерності, основами режисерських умінь. Саме це веде до підвищення його творчого потенціалу і допомагає вдосконалювати театралізовану діяльність дітей. Педагог повинен стежити за тим, щоб своєю акторською активністю і розкутістю не пригнічувати боязкої дитини, не перетворити її тільки на глядача. Не можна допускати, щоб діти боялися вийти «на сцену», боялися помилитися. Неприпустимо розподіл на «артистів» і «глядачів», тобто на постійно промовців і тих, що постійно залишаються дивитися, як «грають» інші.

2. Наявність і творче використання методичних розробок, матеріалів для творчості й можливості в будь-яку хвилину діяти з ними, облаштовані куточки для театралізованих ігор. У театралізованих іграх, ігрова дія й ігровий предмет, костюм або лялька, мають більше значення, оскільки полегшують ухвалення дитиною ролі, що визначає вибір ігрових дій. Атрибутика (елементи костюмів, маски, декорації) допомагає дітям зануритися в казковий світ, краще відчувати своїх героїв, передати їх характер. Вона створює певний настрій, готує маленьких артистів до сприйняття і передачі змін, що відбуваються за сюжетом.

3. Активна допомога дитині в розвитку її творчих здібностей. Дорослим необхідно підтримувати схильність дитини до творчості й виявляти співчуття до невдач, уникати несхвальних оцінок її творчих ідей, поважати допитливість,

підтримувати необхідну для творчості атмосферу, допомагаючи дитині уникнути суспільного несхвалення.

4. *Залучення батьків до розвитку творчих здібностей дітей.* У сучасних дошкільних закладах педагоги приділяють велику увагу розвитку творчості дошкільників. Проте це аж ніяк не означає, що батьки не повинні розвивати в своїх дітях здатність виявляти творчу ініціативу. Між батьками, дитиною і педагогом має відбуватися духовне єднання в намаганні творити.

5. *Систематичність і послідовність в організації і проведенні роботи з розвитку творчих здібностей дітей.*

Отже, тільки за умов співпраці всіх суб'єктів виховного процесу творчий розвиток дошкільника буде набувати досконалого характеру та відбуватиметься на найвищому рівні. Успішна робота з театралізованої діяльності значною мірою залежить від талановитого керівника і правильної організації театральних ігор.

ЛІТЕРАТУРА

1. Артемова Л. В. Театр і гра Вдома, у дитячому садку, в школі / Л.В. Артемова. – Київ: Томіріс, 2002. – 291 с.
2. Богущ А. Методика організації художньо-мовленнєвої діяльності дітей у дошкільних навчальних закладах / А. Богущ, Н. Гавриш, Т. Котик. – Київ: Слово, 2006. – С.38–44.
3. Водолага Н. «Театральна абетка» / Н. Водолага // Дитячий садок. – №27–28. – 2001. – С.123-124.
4. Карабаєва І. Режисерські ігри дошкільників: зміст, значення, вікові особливості / І. Карабаєва // Вихователь – методист дошкільного закладу. – № 1. – 2008. – С. 37–41.